

EPDK, DOĞAL GAZ PİYASASI LİSANS YÖNETMELİĞİNDE KAPSAMLI DEĞİŞİKLİKLER YAPTI

EPDK, 19/03/2015 tarihli ve 29300 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmelik (Değişiklik Yönetmeliği) ile kurum uygulamalarında ve piyasadaki gelişmeler doğrultusunda ortaya çıkan ihtiyaçları karşılamak üzere, doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren veya gösterecek tüzel kişilere verilecek lisanslara ilişkin usul ve esasları belirleyen Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde (Lisans Yönetmeliği) çeşitli değişiklikler yapmıştır.

Değişiklik Yönetmeliğinin 1 inci maddesiyle, Lisans Yönetmeliğinin “*Lisans ve lisans alma yükümlülüğü*” başlıklı 5 inci maddesinin lisansların devrini yasaklayan ikinci fıkrası değiştirilerek, lisansın devredilemeyeceği kuralı korunmakla birlikte tüzel kişilerin birleşmesi neticesinde hükmi şahsiyeti sona eren tüzel kişi veya kişilerin sahip olduğu lisansların külli halefiyet yoluyla devralan tüzel kişiye geçeceği düzenlenmiştir. Ancak, bu geçişin geçerli olabilmesi için, EPDK tarafından Lisans Yönetmeliğinin 43 üncü madde kapsamında yapılacak inceleme neticesinde, devralan tüzel kişinin lisans sahibi olmasına engel bir durumun olmadığı yönünde Kurul kararının bulunması gereklidir. Kurulun olumlu kararı üzerine ise ilgili lisanslar, devralan tüzel kişi adına tadil edilecektir. Öte yandan, fıkroda yine de bu durumun, lisansın devri anlamına gelmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Değişiklik Yönetmeliğinin 2 nci maddesiyle, Lisans Yönetmeliğinin “*İnceleme ve değerlendirmenin sonuçlandırılması*” başlıklı 11 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları değiştirilmiştir. Üçüncü fıkranın (a) bendinin eski halinde inceleme ve değerlendirme sonucu lisans alması Kurul kararıyla uygun bulunan başvuru sahibi tüzel kişinin gerek görülmesi halinde şirket ana sözleşmesinde değişiklik yapması aranmaktayken, anılan bende ana sözleşme değişikliklerinin ticaret siciline tescil ettirildiğini gösterir belgelerin EPDK’ya ibraz edilmesi şartı da eklenmiştir. Dördüncü fıkroda ise daha önce sadece üçüncü fıkroda sayılan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde lisans başvurusunun reddedileceği düzenlenmişken, yapılan değişiklikle lisansın reddedilmemesi için yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak yeterli olmayacak bu yükümlülüklerin yerine getirildiğine dair belgelerin de EPDK’ya ibraz edilmesi gerekecektir.

Değişiklik Yönetmeliğinin 3 üncü maddesi ile, Lisans Yönetmeliğinin “*Lisansların tadil edilmesi*” başlıklı 14 üncü maddesinin dört ve altıncı fıkralarında, lisans tadilleri

konusunda Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığının yetkilerini arttırıcı değişiklik yapılmıştır. Hangi tadil başvurularının Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığınca (Kurul Kararına ihtiyaç olmaksızın) sonuçlandırılacağını düzenleyen dördüncü fıkranın (b) bendinde yapılan değişiklikle bendin kapsamı genişletilmiş ve CNG (satış) lisanslarında tesis adresindeki değişikliklere ilişkin tadiller hariç CNG ve iletim (LNG) lisanslarında yapılacak diğer tüm tadiller için Daire Başkanlığı yetkilendirilmiştir. Dördüncü fıkraya eklenen (c) bendiyle de tüm lisanslar için hisse devri, birleşme ve ana sözleşmede yer alan faaliyet konusu değişikliği işlemleri hakkında Kurul onayının alınması sonrasında yapılacak tadiller de Daire Başkanlığının yetki alanına devredilmiştir. Altıncı fıkrada yapılan değişiklik ise tüzel kişinin lisansına işlenmiş % 10 ve üzeri pay sahibi gerçek veya tüzel kişi ortaklarının pay oranlarında, hisse devirleri nedeniyle değişiklik olması halinde yapılacak lisans tadillerine ilişkin yetki de Daire Başkanlığına devredilmiştir. Yetki devrine ilişkin bu değişiklikler, bir taraftan Kurulun iş yükünü azaltırken bir yandan da işlemlerin daha hızlı bir şekilde yapılmasını amaçlamaktadır.

Değişiklik Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde, Lisans Yönetmeliğinin “*Lisansların yenilenmesi*” başlıklı 15 inci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesindeki “Kurul tarafından” ibaresi metinden çıkarılmıştır. Böylece lisans yenileme başvurusu hakkındaki inceleme ve değerlendirmenin “Kurul tarafından” sonuçlandırılması şartı kaldırılmıştır. Ne var ki, fıkranın devamı incelendiğinde inceleme ve değerlendirmenin her halükarda Kurul tarafından neticelendirilmesi gerektiği anlaşılmakta olup bu değişikliğin hangi saikle yapıldığı ve pratikte nasıl uygulanacağı tartışmalı hale gelmiştir.

Değişiklik Yönetmeliğinin 5 inci maddesiyle, Lisans Yönetmeliğinin “*Lisansların sona ermesi*” başlıklı 16 ncı maddesinin lisansların sona ermesi şartlarını düzenleyen ikinci fıkrasına, fıkra kapsamında lisansların sonlandırılması için beklenmesi öngörülen yüz seksen günlük sürenin uygulanmayacağı durumlarla ilgili yeni hükümler eklenmiştir. Buna göre iletim (LNG) ve CNG lisanslarının sona erdirilmesinde, lisans sahibinin söz konusu lisans kapsamında herhangi bir faaliyetinin olmaması ve yükümlülüğünün bulunmadığının taahhüt edilmesi halinde, yüz seksen günlük bekleme süresinin bu lisanslar için uygulanmayacağı; diğer lisans türleri için ise lisansını sona erdirmek isteyen tüzel kişinin talep etmesi halinde, yüz seksen günlük sürenin uygulanıp uygulanmamasına, Kurum tarafından yapılacak inceleme neticesinde Kurul tarafından karar verileceği öngörülmüştür.

Değişiklik Yönetmeliğinin 6 ncı maddesiyle, Lisans Yönetmeliğinin “*CNG lisansı sahibi şirketlerin hak ve yükümlülükleri*” başlıklı 29 uncu maddesine beşinci fıkra

eklenmiştir. Eklenen fıkrada CNG satış faaliyeti yapmak üzere lisans almış tüzel kişilerin, lisanslarına konu tesisin durumuna uygun olarak Türk Standartları Enstitüsü tarafından düzenlenmiş Hizmet Yeterlilik Belgesi almadan, karayolu taşıtlarında yakıt olarak kullanılmak üzere CNG satışı yapamayacağı düzenlenmiş olup, CNG'yi karayolu araçlarına satmak üzere satış lisansı alanlar açısından can ve mal güvenliği ile çevrenin korunması gözetilerek yeni bir şart ihdas edilmiştir.

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 10 uncu maddesinde eskiden idari yaptırımlar da dahil tüm Kurul kararlarına karşı davaların, ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da açılacağı düzenlenmiş bulunmaktaydı. Ancak, 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun'un 66 ncı maddesiyle söz konusu hüküm değiştirilmiş ve Kurul'un idari yaptırım kararlarına karşı açılacak davalar için ilk derece mahkemesi, yetkili idare mahkemesi olarak yeniden belirlenmiştir. Değişiklik Yönetmeliğinin 7 nci maddesiyle, Lisans Yönetmeliğinin “*Anlaşmazlıkların Çözümü*” başlıklı 39 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle de 6352 sayılı Kanuna uyum sağlanmış ve idari yaptırımlara ilişkin kararlara karşı davaların yetkili idare mahkemesinde açılacağı düzenlenmiştir.

Değişiklik Yönetmeliğinin 8 inci maddesiyle, Lisans Yönetmeliğinin “*Raporlama*” başlıklı 40 ncı maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek, lisans sahiplerinin Kuruma yapacakları bildirimlerle ilgili olarak 27/05/2014 tarihli ve 29012 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 27/11/2014 tarihinde yürürlüğe giren Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliği'ne atıf yapılmıştır. Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren lisans sahipleri, yapılan atıf doğrultusunda, yükümlü oldukları bildirimleri, Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliği ve eki Doğal Gaz Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosuna göre EPDK'ya yapacaktır.

Değişiklik Yönetmeliğinin 9 uncu maddesiyle, Lisans Yönetmeliğinin “*Yaptırımlar ve denetleme*” başlıklı 41 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. 4646 sayılı Kanuna göre uygulanacak idari para cezalarına dair, 4646 sayılı Kanunda bile olmayan ve dayanağını nereden aldığı oldukça tartışmalı bazı genel hükümlerin yer aldığı söz konusu fıkranın Yönetmelik metninden çıkarılması yerinde olmuştur.

Değişiklik Yönetmeliğinin 10 uncu maddesiyle, Lisans Yönetmeliğinin “*Hisse devri*” başlıklı 42 nci maddesinin birinci fıkrası iki yeni cümle eklenmek suretiyle değiştirilmiştir. Buna göre, fıkraya ikinci cümle olarak eklenen ve pek de iyi kaleme

alınmamış olan hükümle doğal gaz depolama lisansı sahibi tüzel kişilerin ortaklık yapısındaki her türlü sermaye payı değişimi, bir ortağa ait payların tüzel kişilik sermayesinin yüzde onunu aşması veya bu oranın altına düşmesi sonucunu doğrumasa dahi Kurul onayına tabi tutulmuştur. Fıkra ya dördüncü cümle olarak eklenen hükümde ise, doğal gaz toptan satış, iletim (LNG) ve CNG lisansı sahibi tüzel kişiler için, oy hakkı edinilmesi ile hisselerin rehnedilmesi işlemlerinde Kurula ait olan onay yetkisi Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığına devredilmiştir.

Değişiklik Yönetmeliğinin 11 inci maddesiyle, Lisans Yönetmeliğinin “*Tüzel kişilerin birleşmesi*” başlıklı 43 üncü maddesi değiştirilmiştir. Maddede yapılan yenilikler aşağıda özetlenmektedir:

- Lisans sahibinin, başka bir lisans sahibi ya da lisans sahibi olmayan bir tüzel kişi ile tüm aktif ve pasifleriyle birleşmesi Kurulun onayına tabi tutulmuş olup, onayın birleşme işlemi gerçekleşmeden alınması gerekecektir.
- Eskiden birleşme işlemine izin verildiği tarihten itibaren, birleşme işleminin tamamlanması için ikinci fıkrada 100 günlük süre verilmekteydi. Söz konusu süre içinde birleşmenin tamamlanmaması halinde izin geçersiz hale gelmekteydi. Yeni düzenlemeyle 100 günlük süre, 6 ay olarak değiştirilmiştir.
- Üçüncü fıkranın (c) ve (d) bentlerindeki “devralan lisans sahibi tüzel kişi” ifadesi, “devralan tüzel kişi” olarak değiştirilmiştir. Böylece devralan tüzel kişinin, halihazırda lisans sahibi olmayabileceği durumu da göz önünde bulundurulmuştur.
- Dördüncü fıkrasında birleşme izni için yapılacak başvuru kapsamında EPDK’ya sunulacak belgeler:

a) Birleşme sözleşmesi tasarısı,

b) Birleşme sözleşmesi tasarısı hakkında, Türk Ticaret Kanunu’nun birleşmeye ilişkin hükümleri çerçevesinde, tüzel kişilerin yetkili organlarınca alınmış karar örnekleri,

c) Devralan tüzel kişinin birleşme sonrası ana sözleşme taslağı,

ç) Birleşmeden beklenen amaçları değerlendiren bir rapor.

olarak yeniden belirlenmiştir.

- Değişik 43 üncü maddenin beşinci fıkrasında ise tüzel kişiliği son bulacak olan şirketin lisans sahibi olması halinde, sahip olduğu lisans veya lisansların, devralan tüzel kişi adına tadil edilmesine ilişkin Kurum tarafından yapılacak incelemenin esasları ve bu kapsamda sunulacak ek bilgi ve belgeler düzenlenmiştir.

Değişiklik Yönetmeliğinin 12 nci maddesiyle Lisans Yönetmeliğine eklenen Geçici 5 inci maddede daha önce EPDK'ya 10 yıldan fazla süreli ithalat (Spot LNG) lisans başvurusunda bulunan ancak Kurul tarafından 10 yıl süreli ithalat (Spot LNG) lisansı verilen tüzel kişilere, 31/12/2015 tarihine kadar başvuruda bulunmaları halinde, mevcut lisanslarının sürelerinin ilk lisans başvuruları esnasında talep ettikleri süre olacak şekilde lisans tadil bedeli alınmaksızın tadil edilmesi hakkı tanınmıştır.

Değişiklik Yönetmeliğinin 13 üncü maddesiyle Lisans Yönetmeliğine eklenen Geçici 6 ncı maddeyle; lisans aldığı tarihten itibaren hiç bir satış faaliyetinde bulunmamış olan ve lisansına konu tesis için İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı almamış olan CNG satış lisansı sahibi tüzel kişilere, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe göre, lisanslarına konu tesisin durumuna uygun olarak alınan, CNG satış faaliyetinin işlenmiş olduğu İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının aslı veya noter onaylı suretini, Değişiklik Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde EPDK'ya sunma yükümlülüğü getirilmiştir. Tanınan 6 aylık süre 18/09/2015'de dolacak olup bu tarihe kadar ruhsat ibrazını gerçekleştirilemeyen lisans sahipleri ya lisansına işlenmiş olan tesisi lisansından çıkaracak ya da lisansı sonlandırılacaktır.

Değişiklik Yönetmeliğinin 13 üncü maddesiyle Lisans Yönetmeliğine eklenen Geçici 7 nci maddeyle; lisansa konu tesiste karayolu taşıtlarında yakıt olarak kullanılmak üzere CNG satışı yapmakta olan CNG satış lisansı sahibi tüzel kişiler, lisanslarına konu tesisin durumuna uygun olarak Türk Standartları Enstitüsü'nden alınmış Hizmet Yeterlilik Belgesinin aslı veya noter onaylı suretini, Değişiklik Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Kuruma sunmakla yükümlü tutulmuştur. 1 yıllık süre 18/03/2015'de dolacak olup bu tarihe kadar Hizmet Yeterlilik Belgesini EPDK'ya ibraz edemeyen kişiler ya lisansına işlenmiş olan tesisi lisansından çıkaracak ya da lisansı sonlandırılacaktır. Karayolu taşıtlarında yakıt olarak kullanılmak üzere ileride CNG satışı yapacak olan CNG satış lisansı sahibi tüzel kişiler ise Hizmet Yeterlilik Belgesini faaliyete başlamadan önce EPDK'ya ibraz edeceklerdir.

Değişiklik Yönetmeliğinin 14 üncü maddesiyle Lisans Yönetmeliğine eklenen Geçici 8 inci maddeyle; mevcut lisans sahiplerine, Elektronik Tebligat Yönetmeliği'ne uyum

sağlamak amacıyla Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adreslerini Değişiklik Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde EPDK'ya bildirme zorunluluğu getirilmiştir.

Değişiklik Yönetmeliğinin 16, 17, 18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddeleriyle ise, Lisans Yönetmeliğinin EK-1'de yer alan "Lisans Başvuru Dilekçesi" ve EK-2'deki "Taahhütname" ile EK-3'de Lisans başvurusu kapsamında istenilen bilgi, belge ve taahhütnamelere ilişkin listede, yukarıda açıklanmaya çalışılan değişiklik ve ek düzenlemelere uyum sağlamak üzere çeşitli değişiklikler yapılmıştır.

Av. Mehmet Suat KAYIKÇI, LL.M.
Ortak, LBF Partners